

FORSVARSAKADEMIET

HÆRENS OFFICERSSKOLE

ILO instruks for kildehåndtering, afgangsprojekt, HRN MDU

1. Målgruppe

Denne instruks henvender sig dels til KT på Hold Pløger, HO, som skriver deres afgangsprojekt ved ILO, dels til deres vejledere/eksaminatorer og dels til deres censorer.

2. Krav til kildehåndtering

2.1. Krav til informeret samtykke

Som del af afgangsprojektet producerer KT sit eget empiriske datamateriale. De kilder, som KT trækker på i den forbindelse i form af informanter, interviewpersoner og/eller respondenter, indebærer, at datamaterialet indeholder personoplysninger. Derfor skal KT sikre sig informeret samtykke fra hver enkelt kilde. Det vil sige, at hver kilde på et oplyst grundlag skal give sit samtykke til, at KT må anvende kilden i afgangsprojektet. Dette betyder, at KT skal oplyse kilden om formålet med afgangsprojektet og gøre det klart, at afgangsprojektet som udgangspunkt gøres offentligt tilgængeligt i Forsvarets Forskningsdatabase, hvis projektet bedømmes med karakteren 7 eller derover. KT anbefales at udarbejde en samtykkeerklæring med inspiration fra følgende sites:

FORSVARSAKADEMIET

HÆRENS OFFICERSSKOLE

- VIA University College (2019). Vejledning til studerende om håndtering af persondata:
<https://praktik.via.dk/laerer-silkeborg/Uddannelsesplaner/Persondata%20Vejl.%20til%20studerende.pdf>
- Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet (2022). Samtykkeerklæringer:
<https://hum.ku.dk/forskning/datamanagement/samtykkeerklæringer/>
- Aarhus Universitet (2022). Behandling af personoplysninger ifm. opgaver og specialer:
<https://studerende.au.dk/it-support/informationssikkerhed/databeskyttelse-gdpr/opgaver>

2.2. Krav til anonymisering

KT skal anonymisere sine kilder i afgangsprojektet, medmindre andet er eksplicit aftalt mellem KT og den enkelte kilde. Det vil sige, at KT skal beskytte sine kilders identitet ved at sikre sig, at kilden som et minimum pseudonymiseres (fx ved brug af et alias i stedet for kildens rigtige navn), således at læseren får sværere ved at identificere kilden direkte.

Udover at anvende et alias kan KT styrke anonymiseringen/pseudonymiseringen af sine kilder ved at sløre deres identitet gennem ændringer og/eller udeladelser af biografiske oplysninger, der ellers ville gøre kilden identificerbar (fx køn, etnicitet, alder, rang, funktion, enhed, hændelser). I nogle sammenhænge er biografiske oplysninger vigtige for analysen af de empiriske data og for forståelsen af det undersøgte problem. I sådanne tilfælde tilrådes KT at konsultere vejleder med henblik på at finde en brugbar løsning. Hensynet til kilderne skal altid veje tungest.

KT skal anonymisere sine kilder i afgangsprojekts brødtekst såvel som i evt. bilag, herunder vedlagte transskriptioner. KT skal angive i projektet, hvad KT har gjort for at anonymisere sine kilder.

FORSVARSAKADEMIET

HÆRENS OFFICERSSKOLE

2.3. Krav til lydfiler

Ved brug af interview som dataindsamlingsmetode i afgangsprojektet skal KT som udgangspunkt optage alle formelle interviews elektronisk. KT skal i afgangsprojektet angive referencer til egne interviews i form af interviewnummer og tidsangivelse for, hvor i lydfilen et citat eller en relevant, central passage forefindes.

KT skal opbevare lydfilerne fra interviewoptagelserne sikkert og fortroligt (fx på et krypteret drev). I tilfælde dels af klagesager og dels af mistanke om snyd skal KT kunne gøre lydfilerne tilgængelige for eksaminator og censor indtil 1 år efter den mundtlige eksamination. Derefter skal lydfilerne slettes.

KT skal *ikke* aflevere lydfilerne sammen med afgangsprojektet.

KT anbefales at læse mere om optagelse, opbevaring og sletning af data indeholdende personoplysninger her: VIA University College (2019). Vejledning til studerende om håndtering af persondata:

<https://praktik.via.dk/laerer-silkeborg/Uddannelsesplaner/Persondata%20Vejl.%20til%20studerende.pdf>

2.4. Krav til transskriptioner

KT anbefales at transskribere sit interviewmateriale fuldt ud. Dels fordi det mindsker risikoen for "datatab", dels fordi det gør den efterfølgende databehandling lettere at gå til, og dels fordi der gerne opnås en dybere forståelse af ens data gennem transskriberingsprocessen.

FORSVARSAKADEMIET

HÆRENS OFFICERSSKOLE

Transskribering er imidlertid et særdeles tidskrævende arbejde, hvorfor FAK ikke stiller krav om, at KT skal transskribere sit interviewmateriale fra ende til anden, jf. pkt. 7.7 i bilag 1 til FAKBST 180-11. Som udgangspunkt gælder følgende:

- Citerer KT en eller flere kilder fra eget interviewmateriale, skal citaterne transskriberes og kontekstualiseres i afgangsprojektets brødtekst. Det vil sige, at den interviewsammenhæng, som det transskriberede citat hentes fra, kort skal skitseres i teksten, hvis det er relevant for forståelsen. Fx hvad spurgte interviewer til, hvordan var kildens tonefald og kropssprog, hvordan var stemningen under interviewet, hvor blev interviewet gennemført, hvordan var omgivelserne for interviewet, blev interviewet gennemført inden for andres syns- og/eller hørevidde?
- Henviser KT til en eller flere kilder i eget interviewmateriale uden at give belæg for dette i form af interviewcitater i teksten, skal relevante, centrale interviewpassager transskriberes og indgå som dokumentation i bilag til afgangsprojektet. Endvidere gælder det, at de transskriberede passager kontekstualiseres, hvis det er relevant for forståelsen. Kontekstualiseringen foretages enten i teksten eller i bilaget.
- Bruger KT et transskriberet citat fra eget interviewmateriale til at eksemplificere en eller flere andre kilder i interviewmaterialet, stilles der ikke krav om dokumentation. Det vil sige, hvis fx 3 ud af 4 kilder giver udtryk for en bestemt forståelse, kan dette eksemplificeres i teksten med et transskriberet citat fra en enkelt kilde, uden at relevante, centrale interviewpassager med de øvrige kilder skal transskriberes og indgå som dokumentation i bilag til afgangsprojektet.

FORSVARSAKADEMIET

HÆRENS OFFICERSSKOLE

Såfremt afgangsprojektet bedømmes med karakteren 7 eller derover, skal KT i samråd med vejleder tage stilling til, hvorvidt afgangsprojektet skal offentliggøres i Forsvarets Forskningsdatabase, herunder hvorvidt evt. bilag med transskriptioner også skal publiceres. Hvis det sidste er tilfældet, skal KT have sine kilders eksplicitte samtykke til dette.

Thomas Randrup Pedersen

Adjunkt, ph.d.

LÆ/ILO/HO

413 25 808 // thpe@fak.dk // fak-ilo-39@fiin.dk